

EUREGIO WERKBUCH NIEDERLÄNDISCH

Kapitel 19: Verkehr(smeldungen) – von Emmerich nach Nijmegen

A) Werken over de grens

Het wordt steeds drukker tussen Duitsland en Nederland. Hier een artikel van 22 juli 2004 daarover uit de grootste krant van Nederland, *De Telegraaf*:

1. Lees het artikel door en zoek **twee belangrijke redenen** die daarvoor genoemd worden.

Zwei wichtige Gründe:

1. ....

2. ....

Werken in buurland wint aan populariteit

door Harrie Nijen Twilhaar

ARNHEM, donderdag

Steeds meer Nederlanders gaan over de grens in Duitsland werken terwijl Duitsers in ons land vaker op zoek gaan naar een nieuwe werkkring.

Alleen al in de regio Venlo is het aantal Duitsers dat in ons land een nieuwe baan heeft gevonden in vijf jaar tijd vertienvoudigd. "In 1999 werkten in de Limburgse regio zo'n 500 Duitsers, nu zijn dat er al 7000", aldus Aurélie Ölbey van Euregio Rijn Maas in Mönchengladbach. "De Duitsers hebben nauwelijks last van files als ze vanuit Viersen, Mönchengladbach of Krefeld naar Venlo of Roermond reizen."

Volgens het grensoverschrijdend samenwerkingsverband pendelen er dagelijks in hetzelfde gebied ook zo'n 4 á 5 duizend Nederlanders naar Duitse bedrijven en instellingen. Veel landgenoten vinden vooral banen in de gezondheidszorg en in de metaal en elektrotechniek.

Perspectief

In de grensregio's van Overijssel en Gelderland is er volgens Rob Damhuis, adviseur van Eures, sprake van een stijging van het aantal Nederlanders dat in het buurland gaat werken. De organisatie Eures is ondergebracht bij de Europese publieke arbeidsvoorzieningsorganisaties, waaronder het CWI. "Ons doel is juist het bevorderen van de geografische mobiliteit", aldus Damhuis.

In bepaalde regio's van de deelstaat Nordrhein-Westfalen kunnen vacatures moeizaam worden ingevuld. "Als je bedenkt dat deze deelstaat bijna net zo groot is als Nederland, dan biedt dat veel perspectief." Ook vestigen veel Nederlanders zich vanwege belastingvoordeeltjes permanent in Duitsland. "Werken en wonen wordt in Duitsland daardoor bijzonder aantrekkelijk."

In de Eems Dollard Regio in Groningen is eveneens sprake van veel pendelende Duitsers en Nederlanders. "De laatste tijd zien we een behoorlijke stroom aannemers die in Groningen gaan werken", zegt Patrick van der Stigehel. "Groningers die een vaste baan zoeken, vinden die meestal in steden als Papenburg en Leer."

2. Goed of fout? Beantwoord de volgende detailvragen over de tekst.

- a) In der Region Venlo arbeiten täglich mehr Deutsche als Niederländer über die Grenze hinweg.
- b) Richtung Niederlande gibt es hier kaum Staus.
- c) Die niederländischen Grenzgänger arbeiten vor allem in Dienstleistungsbetrieben.
- d) Die Entwicklung in nördlicheren Grenzregionen ist eine völlig andere.
- e) Offizielle Instanzen versuchen die grenzüberschreitende Arbeitsmobilität einzudämmen.
- f) In Nordrhein-Westfalen gibt es für interessierte Niederländer viele Jobs.
- g) Nordrhein-Westfalen ist größer als die Niederlande und bietet Grenzgängern denn auch viele Möglichkeiten.
- h) Aus Steuergründen bleiben die meisten Grenzgänger im eigenen Land wohnen.
- i) In der Region Ems Dollard gehen deutsche Bauunternehmer gerne über die Grenze.
- j) In dieser Region finden Niederländer in Deutschland nur schwer eine wirklich feste Stelle.

3. De eerste drie regels van de tekst staan vet gedrukt. Dat is in kranten heel vaak zo. Meestal staat in dat eerste stukje tekst de **kern** van het bericht.

Is dat hier ook het geval? Kruis aan:

O Ja   *O Nee*

4. Froukje van Assen werkt in Oberhausen. Ze vertelt over zichzelf en over haar werk.

- a) Luister naar wat ze zegt en schrijf een korte samenvatting met behulp van de onderstaande trefwoorden.

Froukje van Assen

leeftijd:

beroep:

liefde:

werkt bij:

vervoer:

ergert zich aan:

is tevreden over:

is bang voor:

b) Check je notities aan de hand van de luistertekst op de volgende pagina.

Froukje van Assen over zichzelf en over haar werk

Echt – ik had nooit gedacht dat ik in Duitsland zou komen te werken. Ik ben al wat ouder, 58 om precies te zijn, en ik moest van Duitsland en de Duitsers vroeger niet zoveel hebben. Dat had zeker te maken met het feit dat ik kort na de tweede wereldoorlog ben geboren. 4 mei, dodenherdenking, en 5 mei, Bevrijdingsdag, waren in mijn schooltijd belangrijke feestdagen. En in de lessen werd veel tijd besteed aan de oorlog en de bezetting van Nederland. Zodoende kreeg je makkelijk het idee dat die Duitsers maar rare mensen waren die je niet helemaal kon vertrouwen.

Ik heb altijd in Nijmegen gewoond. Na mijn schooltijd kwam ik in een winkel terecht, de Coop, een voorloper van de huidige gelijknamige supermarkt. Het was hard werken, zes dagen per week, niet al te veel verdienen, maar wel heel gezellig: je was altijd bezig met klanten. Trouwens ook met de collega's was het altijd heel gezellig. Na een paar jaar werd ik filiaalleidster.

Jongens interesseerden me niet zo. Mijn moeder waarschuwde altijd voor ze: "jongens willen altijd alleen maar dat ene", zei ze vaak. Maar op een dag kwam Jan bij me in de zaak. Ik stond gelijk in vuur en vlam en een paar jaar later zijn we getrouwd. Ik was toen 25, hij 28, zoals het hoorde in die tijd. Jan was elektrotechnicus. Toen de kinderen kwamen ben ik gestopt met werken, we konden wel rondkomen van Jan zijn salaris.

Toch miste ik de winkel en toen de kinderen naar school gingen ben ik weer begonnen, in dezelfde Coop als vroeger. Heerlijk vond ik het. Maar ja, je krijgt het niet altijd zoals je het wilt hebben. Kort nadat onze kinderen de deur uitgingen, werd Jan ziek. Kanker. Wat een ellende! Na anderhalf jaar stierf hij. Ik had het er erg moeilijk mee. De kinderen hebben me enorm geholpen in die tijd, maar ja - ik stond er toch alleen voor. Ik stortte me in mijn werk. Dat hielp niet echt maar leidde toch een beetje af.

Maar ja - een ongeluk komt nooit alleen. Een paar maanden na de dood van Jan werd de winkel, mijn winkel, gesloten en stond ik op straat. Wat ik ook probeerde, ik kreeg nergens meer werk: te oud, overgekwalificeerd, te duur, en ga maar door. Tot ik op zekere dag een advertentie van CentrO Oberhausen onder ogen kreeg: ze zochten iemand die goed Nederlands kon en ik besloot te solliciteren en tot mijn stomme verbazing kreeg ik de baan. Nu werk ik dus al weer drie jaar in Oberhausen in een Rewe-supermarkt. Ik kan het voortreffelijk vinden met mijn Duitse collega's en denk er zelfs over om naar Duitsland te verhuizen. Anders dan in Nederland word je hier met 58 nog niet als een aftandse bejaarde beschouwd, integendeel: ze waarderen de ervaring die je door je leeftijd hebt opgebouwd.

En het mooiste: ik ben weer verliefd, jawel, op een Duitse collega van me. Hij is twee jaar jonger dan ik en heeft net als ik zijn partner door kanker verloren. Ik weet nog niet hoe het verder gaat tussen ons. Het is allemaal nog erg pril en onverwacht maar heerlijk. Zou er dan toch nog een happy end zijn? Mijn kinderen vinden het allemaal prima. Ze hebben Jochen intussen een paar keer gezien en vinden hem tot mijn opluchting heel aardig. Jochen heeft zelf geen kinderen.

En zo rijd ik elke dag van Nijmegen naar Oberhausen en terug. Meestal over de snelweg, via Arnhem, soms binnendoor via Kleef en Emmerik. En soms helemaal anders, b.v. via de A73 en dan over Wesel of zo. B.v. omdat er een file staat.

B) Verkeersberichten

1. Markeer op de kaart de route, die Froukje van Assen normaal gesproken naar Oberhausen rijdt.

2. Je hoort 3 verschillende verkeersmeldingen.

a) Luister naar elke melding en beslis, wat Froukje moet doen: doorrijden of een andere route kiezen?

melding a – doorrijden andere route kiezen
(Froukje gaat *naar* Oberhausen)

melding b – doorrijden andere route kiezen
(Froukje komt *terug uit* Oberhausen)

melding c – doorrijden andere route kiezen
(Froukje gaat *naar* Oberhausen)

b) Geef op de kaart de eventuele andere routes aan.

a)

Files – A12 Utrecht richting Arnhem en Oberhausen. Tussen knooppunt Waterberg en verkeersplein Velperbroek 5 km langzaam rijdend verkeer. Vervolgens voor grensovergang Beek 5 km file. – A325 knooppunt Ressen richting Arnhem 4 km file door een ongeval met een vrachtwagen; de rechter weghelft is afgesloten; deze situatie blijft de komende uren onveranderd, u kunt beter een andere route kiezen, bij Ressen de A15 richting Tiel en dan de A50 richting Arnhem.

b)

Files – A12 Arnhem richting Utrecht. Voor het knooppunt Waterberg 8 km file. Op de A50 loopt daardoor het verkeer in beide richtingen ook vast. Dit wordt veroorzaakt door werkzaamheden. Gaat u naar Nijmegen, kies dan bij het knooppunt Velperbroek de zidelijke rondweg van Arnhem, de N325.

c)

Files – A12 Utrecht richting Arnhem. Voor het knooppunt Waterberg 1 km langzaam rijdend verkeer. Dit is het gevolg van een eerder gebeurd ongeval. Daardoor staat er ook op de A50 vanuit Apeldoorn nog een file voor het knooppunt Waterberg. Alle rijstroken zijn nu echter weer open, dus zullen de problemen spoedig opgelost zijn.

C) Typisch Nederland(s)? Boetes ...

Verkeersboetes horen er bij in Nederland. En ze zijn behoorlijk pittig. Overal staan flitskasten: je rijdt 10 km te hard en FLITS – je staat op de foto. Soms lijkt het wel als of de verkeerspolitie in Nederland zoveel mogelijk winst moet maken.

a) Wie veel rijdt krijgt dus zo af en toe vast wel eens een boete in het verkeer. Bekijk de twee infoblokken hieronder. Waar kun je het beste een boete krijgen? In Duitsland of in Nederland? Waarom?

In ....., denn .....

Hoeveel betaal je in Nederland?

- Foutparkeren: €45
- Door rood rijden: €95
- Geen voorrang verlenen: €95
- Overtreding inhaalverbod: €95
- Hand held bellen tijdens rijden: €140
- Rijden zonder gordel: €45
- Geen rijbewijs kunnen tonen: €30
- Op de vluchtstrook rijden: €160

Snelheid:

- 20 km te hard in de bebouwde kom: €70 (met caravan €90)
- 40 km te hard buiten de bebouwde kom: €170 (met caravan €280)

Alcohol:

- Met meer dan 0,54 promille alcohol achter het stuur: €220

Duitsland

Bijna alle verkeersboetes zijn lager dan in Nederland.

Let op!

- Op de autobahn mag u niet zonder benzine op de vluchtstrook staan
- Pech op de autobahn: gevarendriehoek 200 meter achter de auto plaatsen en waarschuwingslichten laten knipperen
- U bent verplicht een verbanddoos in de auto te hebben

Boetes:

Foutparkeren: €10-€35

Door rood rijden: vanaf €50

Geen voorrang verlenen: €25-€50

Overtreding inhaalverbod: €30-€25

Hand held bellen tijdens rijden: €40

Rijden zonder gordel: volwassene €30, kind €40

Snelheid: - 20 km/uur te hard rijden binnen de bebouwde kom: €35; 20 km/uur te hard rijden buiten de bebouwde kom: €30; meer dan 40 km/uur te hard buiten de bebouwde kom: €100, eventueel één maand rijverbod

Alcohol: - Met meer dan 0,5 promille alcohol achter het stuur: vanaf €100 en een rijverbod van enkele maanden. Meer dan 0,8 promille rijverbod en boete ter hoogte van één á twee keer het netto maandsalaris

Betalen boetes: tot €35 kunt u ter plekke of binnen een week betalen op het politiebureau. Betaalt u te laat, dan krijgt u een boete erbovenop. Voor zwaardere overtredingen krijgt u direct een boete van minimaal €40. Hiertegen kunt u bezwaar maken. Aan buitenlanders kan de politie een waarborgsom vragen ter hoogte van de te verwachten boete plus kosten.

Bron: Plus Magazine, augustus 2004 – p. 105/107

b) Lees de beide teksten nog eens door en onderstreep die dingen die je het meest opvallend vindt.

c) Diskussion: welke Taktik ist in Sachen VerkehrssünderInnen die bessere – die deutsche oder die niederländische? Warum?

D) Taal onder de loep: moeten & mogen

moeten (= müssen / sollen)	mogen (= dürfen)
<p><i>Was soll ich tun?</i> <i>Kinder müssen ruhig sein.</i> <i>Der Mensch muss essen um zu leben.</i> <i>Du sollst den Mund halten.</i></p> <p><i>usw. usw.</i></p> <p>Auf Niederländisch gibt es da überhaupt kein Problem:</p> <p><i>Wat moet ik doen?</i> <i>Kinderen moeten rustig zijn.</i> <i>De mens moet eten om te leven.</i> <i>Je moet je mond houden.</i></p> <p><i>etc. etc.</i></p> <p>Anders gesagt: <i>sollen</i> und <i>müssen</i> heißen auf Niederländisch immer <i>moeten</i>.</p> <p><i>Einzahl:</i> ik/jij/u/hij/zij/het moet <i>Mehrzahl:</i> wij/jullie/zij moeten</p> <p>Und in der Vergangenheit ist's gleichermaßen einfach:</p> <p><i>Einzahl:</i> ik/jij/u/hij/zij/het moest <i>Mehrzahl:</i> wij/jullie/zij moesten</p>	<p><i>Darfst du mit ins Kino?</i> <i>Wir dürfen nicht zu spät kommen.</i> <i>Darf ich ein Eis?</i> <i>Warum dürft ihr nicht ins Schwimmbad?</i></p> <p><i>usw. usw.</i></p> <p>Auf Niederländisch geht's ähnlich:</p> <p><i>Mag jij mee naar de bioscoop?</i> <i>We mogen niet te laat komen.</i> <i>Mag ik een ijsje?</i> <i>Waarom mogen jullie niet naar het zwembad?</i></p> <p><i>etc. etc.</i></p> <p>Also: <i>dürfen</i> heißt auf Niederländisch <i>mogen</i>. Und <i>mogen</i> hat wie im Deutschen Vokalwechsel zwischen Einzahl und Mehrzahl: <i>Einzahl:</i> ik/jij/u/hij/zij/het mag <i>Mehrzahl:</i> wij/jullie/zij mogen</p> <p>Und in der Vergangenheit ist's gleichermaßen einfach:</p> <p><i>Einzahl:</i> ik/jij/u/hij/zij/het mocht <i>Mehrzahl:</i> wij/jullie/zij mochten</p>

Füllen Sie passende Formen von *moeten* oder *mogen* aus:

..... ik u iets vragen?

Een autorijder praat in zichzelf

Ik geloof dat ik hier ..... afslaan.

Of daar?

Voor de brug of na de brug?

Ik was hier al zo vaak en iedere keer rij ik verkeerd.

Ik geloof dat ik voor de brug ..... afslaan.

Ja, voor de brug. Vooruit maar.

Geen tegemoet komend verkeer? Vooruit, die Volkswagen ..... er nog wel voorbij.

Prima. Dat ging goed.

Die huizen hier ken ik toch?

Maar die fabriek,

die heb ik nog nooit gezien.

Ik ..... verkeerd zijn.

Ik ..... te ver naar links zijn gekomen.

Die fabriek heb ik toch nog nooit gezien.

Misschien is het nieuwbouw.

Nee toch niet.

Ik ..... toch hopen dat ik niet verkeerd gereden ben.

Ik ..... draaien en ervoor zorgen dat ik meer naar rechts kom.

Zo, dat ziet er beter uit.

Ja, dit lijkt erop.

Maar ..... we hier nu rechts of links?

O, rechts, we ..... hier niet naar links.

We ..... toch maar even de weg vragen.

"..... ik U iets vragen?"

O jee, die weet het niet.

Dat meisje daar dan:

"..... ik U iets vragen?"

Ook niet. Dan ..... ik maar uitstappen en ergens aanbellen.

Dat is een leuk huis.

O jee, wat maakt de bel een lawaai. Pijnlijk! Pijnlijk!

Dit huis komt me bekend voor. Ik ..... dicht bij zijn.

Een vrouw: "Wie is daar?"

"Ik! ..... ik U iets vragen? Ik ..... in de Vondelstraat zijn.

De vrouw: "Ach, bent u dat?"

"U kent mij?"

De vrouw: "U was hier vorige week al een paar maal. U ..... in de Vondelstraat zijn. U bent weer helemaal verkeerd gereden. U ..... terug naar de brug. En na de brug ..... U links afslaan. Dan ..... U 100 m verder weer rechts en dan nog een keer links. En dan bent u er al. Het is heel makkelijk te vinden."

"..... ik U hartelijk bedanken?"

O je, ik ..... dus weer terug.

Als ik maar wist, waar die brug is!